

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/271/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617202513
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5617202513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci žalobcu: W. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX, B., štátny občan SR, právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 42 256 593, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, adresa pracoviska: Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 866,40 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4Csp/56/2017-57 zo dňa 24.08.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e** .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému, zaplatiť mu 866,40 eur s príslušným úrokom z omeškania zamietol, žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v celom rozsahu. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pokiaľ sa i žalobca podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatiť mu 866,40 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že úver poskytnutý žalovaným sa považuje za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu náležitostí ustanovených v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, nepreukázal, že uvedená suma predstavuje čiastku plnenia, ktoré žalobca zaplatil nad rámec sumy poskytnutého úveru. Za sporné prvoinštančný súd v konaní považoval, či žalobcom požadovaná suma 866,40 eur predstavuje sumu čistej istiny, príp. či táto bola uhradená nad rámec sumy poskytnutého úveru vo výške 1.700,- eur. V sporovom konaní primárne dôkazné bremeno nesie žalobca v súvislosti s tými tvrdeniami, ktoré umožňujú žalobe vyhovieť. Na druhej strane však aj žalovaný nesie dôkazné bremeno ohľadne tvrdení, ktorými odôvodňuje svoju obranu proti žalobe. Ak nie je možné zistiť určitú skutkovú okolnosť, ktorá je medzi stranami sporná a pre rozhodnutie dôležitá, postihne nepriaznivý dôsledok tú stranu, ktorá mala v súvislosti s ňou dôkaznú povinnosť. V danom prípade dôkazné bremeno ohľadne vlastných skutkových tvrdení neunesol žalobca, čo malo za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Žalobcom uvádzaná skutková argumentácia zostala v rovine ničím nepreukázaných tvrdení. Pojednávanie uskutočnené 27.06.2017 bolo odročené za tým účelom, aby žalobca zdokladoval prehľad všetkých ním vykonaných úhrad titulom úverovej zmluvy, no žalobca súdom uloženú povinnosť nesplnil, hoci mu v tom nebránila žiadna vážna skutočnosť. Podľa jeho tvrdení boli úhrady vykonávané prostredníctvom bankových prevodov. Vychádzajúc potom z čistého úspechu žalovaného v spore, priznal mu náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu doručil v zákonnej lehote odvolanie žalobca. V dôvodoch odvolania uviedol, že uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu 03.09.2012, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru v celkovej výške 1.700,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 33,55 %, RPMN od 39,70 do 42,30 %, priemerná hodnota RPMN 21,30 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 3.169,92 eur v počte splátok 48 a celkovej výške splátky 71,05 eur. Ako prílohy žalobca spolu so žalobou predložil kópiu úverovej zmluvy a kópiu súhlasu s predčasným vyplatením úveru zo dňa 11.06.2015 (ďalej len „listina“). Žalobca v záujme splatenia dlhu zo zmluvy poslal žalovanému písomnú žiadosť, aby sám žalovaný určil rozsah žalobcovej povinnosti, čo do výšky zostatkového plnenia na zmluvu. Žalovaný vyhotovil listinu s označením „Súhlas s predčasným vyplatením úveru zo dňa 11.06.2015“, kde vyčíslil zostatok úveru a túto listinu žalobcovi doručil. V čase vystavenia listiny žalovaný prijímal plnenia od žalobcu počnúc prvou splátkou v októbri 2012 až vyčíslením poslednej splátky vo výške 866,40 eur (splatená dňa 18.06.2015). Zaplatením splátky 866,40 eur došlo k predčasnému splateniu dlhu zo zmluvy. Žalobca si z dôvodu právnej istoty uplatnil nárok len vo výške 866,40 eur. Uviedol, že listinu je potrebné posúdiť ako písomné potvrdenie žalovaného podľa § 569 OZ o zániku dlhu v časti 31 splátok ku dňu vyčíslenia dlžného zostatku, ktoré žalobca v pravidelných splátkach žalovanému poukazoval. Splátka zo dňa 18.06.2015 vo výške 866,40 eur bola totiž posledná. Žalobca plnil v celkovej výške 3.068,95 eur. Žalobca predložil kópiu uvedenej listiny preto, že podľa jej obsahu ide o čiastočnú kvitanciu, na základe ktorej žalobca vyvodzuje splnenie svojho záväzku. Žalobca nemal súdom uloženú edičnú povinnosť listinu vydať ani predložiť, teda súd o jej pravosti a pravdivosti nemal žiadne pochybnosti, a pokiaľ žalovaný spochybňoval pravosť a pravdivosť ním vydanou listinou, presunulo sa bremeno dôkazu v tomto rozsahu na neho. V tejto súvislosti poukazoval na znenie ust. § 151 ods. 2 CSP. Uviedol, že vyjadrenia žalovaného v predmetnom konaní sú v rozpore s ním predloženou listinou zo dňa 11.06.2015, ktorú samotný žalovaný vyhotovil. Za otázne považoval, prečo by sa mal žalovaný uspokojiť len s doplatkom istiny, príp. prečo pokiaľ žalobca neplnil riadne a včas svoj zmluvný záväzok, žalovaný svoj nárok neuplatnil na súde. Na základe uvedeného zastal názor, že ku kvalifikovanému popretiu žalobcom tvrdených skutočností nedošlo a žalovaný nemal ustálené ani vlastné tvrdenie o rozsahu prijatého plnenia od žalobcu, nakoľko najskôr tvrdil, že žalobca mal uhradiť len sumu 866,40 eur, neskôr, že zaplatil iba uvedenú sumu a následne už žalovanému stačil len „doplatok“ istiny, a to všetko s poukazom na to, že síce žalovaný disponuje dôkaznými prostriedkami, avšak predkladať ich nebude. V nadväznosti na uvedené dospel k záveru, že uniesol dôkazné bremeno a žalovaný sa uchýlil len k ničím nepodloženým a zmätočným tvrdeniam. Pozornosť upriamil na znenie ust. § 185 CSP s tým, že súd i bez návrhu vykoná taký dôkaz, ktorý považuje za nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Sám tento dôkaz obstará alebo zabezpečí. Nadväzne ust. § 295 CSP v spotrebiteľských sporoch súd môže vykonať i tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, a pokiaľ teda súd považoval žalobcom uplatnený nárok za nedostatočne odôvodnený, sám nevykonával dokazovanie v potrebnom rozsahu, ktoré mohlo mať zásadný význam pre rozhodnutie vo veci, obmedzil sa len na skonštatovanie spornej skutočnosti s poukazom na nemožnosť jej zistenia. Napriek tomu, že žalovaný disponuje výpisom z vlastného informačného systému a že žalobca vo veci predložil listinu preukazujúcu výšku nároku žalovaného, dokazovanie nevykonával sám a potrebné dôkazy si neobstaral. Žiadal preto jeho rozsudok zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozsudok prvoinštančného súdu ako správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým, vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

5. Bezdôvodným obohatením podľa ust. § 451 ods. 2 OZ je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

6. Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 456 prvá veta, § 458 ods. 1 OZ).

7. Účelom citovanej právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného, ak však už bezdôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. Povinným (zodpovedným subjektom) na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom, v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť, je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. Dôkazné bremeno existencie o výške bezdôvodného obohatenia znáša postihnutý (rozsudok NS SR 6Obdo 16/2008 zo dňa 16. decembra 2008).

8. Občiansky zákonník v ust. § 458 ods. 1 určuje spôsob, ako aj rozsah povinnosti toho, kto neoprávnene získal majetkový prospech, a to tak, že musí vydať všetko, čo bolo neoprávnene získané. Povinnosť vydať všetko, čo sa neoprávnením získalo, treba teda splniť tak, aby sa po jej splnení obnovil pôvodný stav, alebo aby vznikol stav, ktorý je ekonomicky rovnocennou náhradou pôvodného stavu. Rozhodujúce je, aký majetkový prospech mal povinný v čase jeho vzniku, lebo podľa ust. § 458 ods. 1 OZ sa musí vydať všetko, čo bolo neoprávnene získané. Za bezdôvodné obohatenie nie je možné považovať akýkoľvek prospech, ale iba ten prospech, ktorým obohatený buď zvýšil svoj majetkový stav, alebo o ktorý sa jeho majetkový stav nezmenšil.

9. Žalobca výšku bezdôvodného obohatenia preukazoval v spore fotokópiou ním predloženej listiny „Súhlas s predčasným vyplatením úveru zo dňa 11.06.2015“. Žalovaný s predčasným splatením úveru súhlasil za predpokladu, že čo najskôr do stanoveného termínu zaplatí celú vyčíslenú sumu. V opačnom prípade zostanú v platnosti pôvodné podmienky úverovej zmluvy. Suma bola ustálená na 866,40 eur a termín predčasného vyplatenia do 30.06.2015. Na podklade uvedeného žalobca považoval za podložené svoje tvrdenia o tom, že žalobcovi splatil celú ním požadovanú sumu úveru tak, ako bola ustálená v úverovej zmluve, a teda plnil v celkovej výške 3.068,95 eur.

10. Preskúmaním úverovej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu odvolací súd zistil, že v zmluve bola celková čiastka splatná spotrebiteľom ustálená na sumu 3.169,92 eur, pričom sám žalobca v podanej žalobe uvádza, že vynásobením počtu splátok 48 x 71,05 eur je zrejmé, že mal zaplatiť na úver celkovo 3.410,40 eur. Vychádzajúc z uvedeného, zostalo sporné, akú sumu úveru žalobca žalovanému vlastne uhradil. Ak podľa zmluvy celková čiastka splatná spotrebiteľom bola ustálená na sumu 3.169,92 eur, prepočítaním počtu splátok 48 vo výške 71,05 eur žalobca mohol zaplatiť čiastku 3.410,40 eur. Sám v podanom odvolaní uvádza, že zaplatil sumu v celkovej výške 3.068,95 eur. Na druhej strane však, mimo výpisu z účtu preukazujúceho úhradu sumy 866,40 eur, iný doklad, preukazujúci úhradu i ďalších splátok, príp. poskytnutie iných plnení v prospech žalovaného nepredložil, teda ako správne ustálil prvoinštančný súd, v konaní nebolo možné ustáliť, či a v akej výške bezdôvodné obohatenie žalovanému na úkor žalobcu vlastne vzniklo. Žalobca žiadal vydať aspoň sumu 866,40 eur s príslušenstvom, ktorej úhradu v prospech žalovaného v konaní preukázal na podklade predpokladu, že pokiaľ by nebol poskytoval iné plnenia, žalovaný by na predčasnú splatnosť úveru nepristúpil a doplatok úveru by sám v takejto výške nevyčísľil. K uvedenému je potrebné uviesť, že v spore nie je možné vychádzať z predpokladaných skutočností alebo skutočností, ktoré sa síce javia ako logické a pravdivé, avšak nie sú podložené. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nemohla byť preukázaná, a teda keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží teda na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Strana sporu, ktorá tvrdí určitú negatívnu skutočnosť, nenesenie ohľadne tejto skutočnosti dôkazné bremeno; pri popretí tohto protistranou, táto sama ponesie dôkazné bremeno ohľadne svojho pozitívneho tvrdenia. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka preukázané nebolo, je nepriaznivé rozhodnutie pre toho účastníka konania, ktorý dôkazné bremeno neunesol a svoje tvrdenia nepreukázal. V preskúmvanej veci nebolo potrebné preukazovať iba to, že žalobca žalovaného bezdôvodne obohatil, ale vzhľadom na to, že požadoval v konaní bezdôvodné obohatenie vydať, bolo jeho povinnosťou preukázať i to, o akú sumu sa majetková sféra žalovaného na úkor žalobcu zväčšila, teda skutočný rozsah toho, o koľko sa majetkový prospech žalovaného na úkor žalobcu zvýšil, a teda či sa zvýšil aspoň o ním požadovanú sumu 866,40 eur. Skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Žalovaný je povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú, zatiaľ čo žalobca je v zásade povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho tvrdené alebo porušené právo, resp.

právom chránený záujem. Súd totiž nemôže hľadať odpoveď na pre vec rozhodujúce skutočnosti z dohadov a predpokladov, a pokiaľ by i uveril tvrdeniu žalobcu, bez predloženia potrebných dôkazov by zostalo neozrejmým, na základe akých vykonaných dôkazov, skutkových zistení by súd k takémuto záveru dospel. Bolo by v rozpore so zásadou rovnosti zbraní, rovnosti strán sporu nútiť druhú stranu, aby predkladala dôkazy na podporu tvrdení protistrany, teda dôkazy, ktoré sú výlučne v jej neprospech.

11. Na podklade uvedeného odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne podľa § 387 ods. 1 CSP, stotožniac sa i s odôvodnením rozhodnutia zo strany prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 2 CSP, potvrdil.

12. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, avšak z obsahu spisu nevyplývalo, že by mu účelne vynaložené výdavky v súvislosti s odvolaním žalobcu vznikli, na podklade čoho odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)